

o narria» en el biscaí d'Orozko i Arratia (Azkue II, 72. *Nargó*) i suposat que hi hagués una variant *NÉRBIIDE hauria pogut donar, en plural, *Nérbius / Nérbeis, -bois*: d'on *Nérbols* a l'alta Cerdanya i *Nérbils* a la Baixa (amb canvi del tipus *raiu* > *arrel*, WAD > *guau* > *gual*).

Resta el canvi de Á-I en *é-i*: com? per algun fenomen metafònic, o per contaminació de *nerabe* 'servidor, dependent' mot comú a Navarra i al Basc-francès (Azkue II, 78). Recordem, però que hi havia variant *Narb-* (conforme a la forma biscaïna) en la var. *Narbils* de l'A.P.T. i en el doc. de 964, que cito en nota.

'Del de la Baixa Cerdanya potser també n'hi ha una menció molt antiga, però en un text molt corromput, un hapax amb error de lectura «Narcinci», si és lícit esmenar en *Naruici* o *-üci*. La localització seria justa: va citat darrere *Nerellà* i *Niula*, en un doc. de 964, que detallo a l'art. *Niula*.

Nescales, pda. de l'alta Cerdanya, te. Dorres (XIII) cap a les Basses de Gombau. De *en Escales*, amb la preposició aglutinada (com en *Nambet*, cerd., i *Nagual*, andorrà).

NESPLA o *NESPRA* i derivats del nom de l'arbre '*Mespilus germanica*'

Nespla era un paratge de Bages, amb antic terme propi, dependent de Mura, entre aquest poble i Talamanca.

MENC. ANT. 959: «in comitatu Minorissa in terminio *Nespola* in locum q. v. *Valle Formosa*» (BABL VII, 389); 972 situa un lloc «in term. *Nespula*» afrontant pel N. amb Talamanca i pel S. amb el Montcau [cim Nord de St. Llorenç del Munt]; 1023: *Nespola* (ibid.); 1049, 1055: *Nespola*, *Nespula* (BABL. VII, 403, 498, 500). Ja en un doc. de 907 o 927-8: «in valle *Nespula*, in. l. ubi dicunt Palacio de Aveza» (fons de Sant Benet de Bages a Montserrat, n. 1, comun. d'A. Pladevall). Aquest lloc canviarà després el nom en *Vallbonesta* equivalent semàntic de *Vall-formosa*¹ (V. art. a la V., s. v. *Vall*).

DERIV. La *Nespleda*, mas de la vall d'Hostoles segons *AlcM*; el que em consta només és un «*Olivariu de Sa Nespleda* i família», de la parr. de Bianya (Garrotxa.) que hi venen una propietat l'a. 1281 (Monsalv. XII, 258).

Les Nespreres, *DECat*. v, 916a, n. 10. *Nesprer*, cogn. de cap al CpTar. i *Nesplar*, cogn. del Moianès (5 i 3 p. respectivament *AlcM*).

Puignespler, a Mall., paratge del terme de Selva (Masc. 5H6), l'inf. de Selva i el de Caimari, creien haver-ho vist aplicat a un lloc cap a Comafreda; documentat a 1838 en la monogr. de Ferragut sobre Bunyola i Orient, lín. 25.

Puigdasprer, cogn. ben conegut (prohom republicà, n. Bna. 1870 etc.) crec recordar-lo també com NL menor cap a La Selva, potser te. Llagostera (?): sembla resultar d'una refecció de *Puignesprer* (per infl. d'*aspre*). Altrament em consta un *Podio Asprelz* en un doc. de 1145, com afr. de *Roca-rossa*, a l'extrem Est del Maresme (Montnegre), en un doc. de 1145, *Cart.* de Roca-rossa (§ 1); una alteració de *Puigs-nesprers* per algun fenomen dissimilatori i contaminació de *nespra* fóra més probable morfològicament, que suposar un derivat de ASPER, col-le. en -ETULUM, diminutiu de ASPERETUM 'rodal de llocs enasprats'.

'I és concebible que a la introducció d'aquest equivalent s'hi arribés per mitjà d'una dissimilació de *Valle-nesp(1)a* en **Vallonespa*. Cf. el cas bastant paral·lel de *Puigdasprer*, infra.

Nessiu, V. *Nassiu*

20

NESTUI, *ONESTUI*, *LESTUI*

Jo havia recollit el NL ribagorçà *Nestui* en el te. d'Aneto (capdamunt de la Ribagorçana (uns 15 k. N. del Pont de Suert, i el doble des d'Areny), i, en el meu estudi de 1958 (*E. T. C.* I, 109), ja el faig constar entre els noms bascoïdes de l'alt Pirineu, afegint «il est prononcé par beaucoup *Lestui*» (recordo, en efecte, haver-ho sentit en l'enq. de 1957, a uns en una forma, altres en l'altra). Després ho ha confirmat En Terrado a Aneto amb notació *nestúġ* i afegint «tinc també apuntat "*Les Bordes de Lestui*", al mateix Aneto».

Consta en una foma parònima en un doc. molt antic del Cartoral d'Alaó: *Onestui*, a. 992. Potser es tracta d'un homònim a la mateixa comarca, per més que en el doc. només consti que és un lloc dependent d'Areny: venda d'una terra «in loco q. dicitur *Onestui* --- est in castro *Arinio*, q. abeo in alode de parentes meos» (Abadal, *P. i R.* n° 292, p. 439). Areny és força lluny, però vora la mateixa N. Ribagorçana, tots dos a la ribera dreta del riu, i, en aquell temps remot, país poc poblat i sovint devastat per guerres feudals i amb els moros, hi hauria poques poblacions; «in castro» vol dir dins l'àrea del castell-terminat, àrees que sovint s'estenien fins lluny del castell central.

Com que per allà mateix i en el mateix doc., veiem una altra terra «a *Kalvariola*» (dim. toponímic de *Calbera*, probt. lloc molt prop d'aquesta vila que és molt al N. d'Areny, a prop d'Alaó, tots dos a mig camí d'Aneto), aquest *Onestui* és possible que sigui el mateix lloc que *Nestui*, o almenys són a la mateixa conca; segur, doncs, que si són llocs diferents, són variants d'un mateix topònim.